

Motion till riksdagen 2025/26:1322

av **Sanna Backeskog m.fl. (S)**

Nolltolerans mot barnfattigdom

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av barns ekonomiska villkor med syftet att ge alla barn en uppväxt fri från ekonomisk fattigdom och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dagens Sverige växer många barn upp i ekonomisk utsatthet, trots att deras föräldrar arbetar. Det är ett politiskt misslyckande som kräver omedelbara reformer. Ofrivillig deltid, låga löner och otrygga scheman pressar familjers ekonomi. Konsekvensen blir barn som tvingas avstå från fritidsaktiviteter, skolutflykter eller till och med måltider.

I ett av världens mest välmående länder är det en oacceptabel verklighet att barn lever i fattigdom. Berättelserna om barn och familjer som kämpar för att klara sig ekonomiskt är många. I Handelsanställda förbunds rapport ”Att leva på marginalen” går att läsa att en stor del av Handels deltidsanställda medlemmar i detaljhandeln lever på marginalen. De klarar sig från lön till lön och saknar helt en buffert. För att få ekonomin att gå ihop tvingas de dra in på basala utgifter, som matkostnader, hälsobesök och fritidsaktiviteter till barnen. Många av dessa arbetar ofrivillig deltid och måste jaga extrapass för att kunna få ihop det. I Handels undersökning ställdes frågan ”Vad skulle du göra om du hade 2 000 kronor mer i lön?” Hos de svarande med barn är citaten talande:

”Jag skulle kunna köpa nya kläder till min 14-årige son.”

”Låta barnen vara med i lagsporter/föreningar.”

”Oj ja då skulle jag kunna köpa nya kläder till barnen och betala deras fritidsintressen.”

”Göra något roligt med mina barn. Idag kan vi inte unna oss något extra.”

Målet måste vara att inget barn ska behöva växa upp i fattigdomens skugga.

Enligt barnkonventionens artikel 4 måste staten vidta aktiva åtgärder för att säkerställa barns rätt till trygghet och utveckling. Det kräver politik som verkligen sätter barnfamiljernas ekonomiska vardag i centrum.

Samtidigt har våra nordiska grannar genomfört tydliga satsningar för att stärka barnfamiljer ekonomiskt: i Norge har barnbidraget höjts med cirka 11 500 kr per år och kostnaderna för förskola och fritids har sänkts, i Danmark har utsatta barnfamiljer fått en klumpsumma på cirka 7 500 kr och i Finland har alla familjer fått ett extra barnbidrag. I Sverige har utvecklingen stannat upp, vilket förvärrar klyftorna i samhället.

Nu är det dags för Sverige att göra en översyn av barns ekonomiska villkor med syftet att ge alla barn en uppväxt fri från ekonomisk fattigdom. Möjliga vägar är många, men nedan är några exempel som skulle göra skillnad:

- Höjning av barnbidraget. Sedan 2018 har merkostnaderna för att ha barn ökat med cirka 40 % enligt Konsumentverket, vilket innebär att barnbidraget idag täcker betydligt mindre av kostnaderna än för några år sedan.
- Att det tillfälliga tilläggsbidraget till bostadsbidrag permanentas som en del av trygghetssystemet, för att hjälpa barnfamiljer ur akut ekonomisk stress.
- En utökad vab för ex. introduktion av mediciner så föräldrar slipper förlora inkomst när de behöver finnas där för sina barn.
- Förbättra socialförsäkringsskyddet för gravida, till exempel genom att öka rätten till sjukpenning, införa en allmän graviditetsvecka åt alla sista veckan och förbättra möjligheterna och rätten till omplacering, lättare sjukskrivning etc.

Sådana satsningar skulle både minska inkomstskillnader och bidra till att stimulera konsumtion i tider av lågkonjunktur.

Tidigare reformer, som glasögonbidraget och medicinreformen, visar att riktade stöd gör verklig skillnad. Nu behövs samma politiska handlingskraft. Ingen förälder som arbetar ska behöva se sitt barn växa upp i ekonomisk osäkerhet och utanförskap.

Sanna Backeskog (S)

Niklas Karlsson (S)

Gunilla Carlsson (S)

Denis Begic (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Mattias Vepsä (S)